

ז'אב/תשע"ט
08 אוגוסט 2019

הנחיות למניעה וטיפול – מחלת "שעלת"

מחלת השעלת נגרמת על ידי החיידק Bordetella Pertussis.

סימני המחלה

מחלת השעלת מתאפיינת בהתקפים חוזרים של שיעול עויתי המסתיימים בשאיפת אוויר מאומצת. התקפי השיעול עלולים להיות קשים ומלווים באודם בפנים ובהכחלה, לעתים ורידי הצוואר והעיניים בולטים וייתכנו הקאות והפרשה מוגברת של רוק מהפה. בתינוקות קטנים תתכן הפסקות נשימה עם או בלי השיעול. השיעול הקשה יכול להימשך מספר שבועות. ההחלמה משעלת הנה הדרגתית עם הפחתה בתדירות התקפי השיעול ועוצמתם עד להבראה מלאה.

שעלת עלולה להופיע בכל הגילאים. **בתינוקות המחלה קשה ומסוכנת יותר בגלל סיבוכים הקשים כגון:** הפסקות נשימה, דלקת ריאות, התכווצויות, שטפי דם בלחמיות ודלקת חדה במוח העלולה לגרום לנכות קבועה או למוות.

מניעת המחלה

הדרך היעילה ביותר למנוע את מחלת השעלת היא על ידי חיסון.

- מאחר ותינוקות מתחת לגיל שנה הם הפגיעים ביותר, חשוב להתחיל לחסנם במועד - בגיל חודשיים.
- חיסון נשים הרות בין השבועות 28-36 להריון חשוב להגנת התינוקות עד שיוכלו להתחסן.

דרכי העברת המחלה

החיידק Bordetella Pertussis מתרבה בדרכי הנשימה. דרכי ההדבקה הן על ידי פיזור החיידק לסביבה בעת שיעול, עיטוש או מגע עם הפרשות מהאף וליחה. מידת ההדבקה גבוהה מאוד. הסיכון להידבקות במידה שאדם שוהה בקרבת אדם חולה הוא 90%-100%.

החיסון נגד מחלת השעלת נכלל בתכנית חיסוני השגרה של תינוקות החל משנת 1957. מאז, פחתה התחלואה פחתה ב-90%. בשנת 2002 הוחלף החיסון ה"תאי" (DTP) בחיסון חדש "לא תאי" (אסלולרי - DTaP). עם תחילת השימוש בחיסון החדש, פחתה בהרבה שכוחות תופעות הלוואי (החולפות) של החיסון.

לשם שיפור תכנית מניעת מחלת השעלת, הוסיף משרד הבריאות, החל בשנת 2005, מנת חיסון נוספת בכיתות ב', והחל בשנת 2008, מנת חיסון נוספת גם בכיתות ח'. בשנת 2015 הוסף חיסון שעלת לנשים הרות בכדי לתת הגנה לתינוקות מהלידה ובחודשים הראשונים הקריטיים בחייהם.

מתוך אתר "משרד הבריאות"

בכל שאלה בנושא או בדיקות לגבי חיסונים ניתן לפנות למרפאת קופ"ח בישובים

בריאות לכל

עיריית שחר

מנהלת בריאות וגיל שלישי

